

י' אלול ה'תשע"ד 5.9.14

מגזין מס' 295

שבת פרשת כי תצא

קשר-שבועי מאת הרב יאיר כלב

הפתח הלבוי

בירור אחר בירור

בשבת אחת בסעודת היום אמר אדמו"ר ה'צמח צדק': עולם הזה הוא עולם השקר - לכן הנה גם בטוב מעורבת פסולת, וצריך בירור בדרך מלמטה למעלה ובדרך מלמעלה למטה. העולם הבא הוא עולם האמת - הנה גם דברי התורה הנוגעים לענינים הנראים כחיסרון, הרי כמו שלומדים אותם בגן עדן - הם מעלה. החל הרבי לנגן, וסימן בידו הקדושה כי ינגנו איתו. תחילה הצטרפו בניו ואחריהם ענו כל החסידים בקול שיר שהלהיב הלבבות. כשגמר לנגן אמר: בעולם הזה פירושו של מאמר חז"ל "הלומד תורה לפרקים" הוא - שלומד תורה לעיתים; בגן עדן מפרשים את המאמר - שלומד תורה והתורה "מפרקת" אותו לפרקים, דברי התורה "לוקחים" אותו.

(על פי 'היום-יום' י"א אלול)

התבוננות בדרך אפשר בטמון בפתגם ובאמרה החסידיים

הקדושה הטמונים בתוך קליפות ה'זולל', הוא תמיד מן הקל אל הכבד, מן החיצוניות אל הפנימיות. כדי לבחור באור, עלינו לברר לעצמנו תחילה מהו אור ומהו חושך. לאחר מכן יש ללמוד את דרכי ההבחנה בין אור לחושך, בין עיקר לטפל. ורק אז, קמעה קמעה, מתאפשרת העבודה המוטלת על האדם - מימוש תכלית הבריאה על ידי הפיכת החושך לאור והמר למתוק.

בירור בדרך 'אור חוזר'

וכדוגמת הוצאת הפסולת מן האוכל, כך, בשלב ראשון, עלינו לעסוק בהסרת הרע מן הטוב בכוחות עצמנו. זוהי האתערותא דלתתא (התעוררות מלמטה) - עבודת הבירור מלמטה למעלה. אלא שעבודה זו (לזהות הטפל, המיותר והמזיק, ולאחר מכן היגיעה וההשתדלות

תכלית מעשה בראשית - עבודת האדם

בעולם הזה משמשים האור והצל בערבוביה. כה מעורבים הם הטוב והרע זה בזה, עד שבכל טוב ישנם חלקי רע ובכל רע ישנם חלקי טוב. אמנם בתורת החסידות מבואר כי פנימיות הכוונה בבריאת העולם באופן כזה היא בעבור האדם בחיר הנבראים, כדי שיהיה שותף להקב"ה במעשה בראשית. השלב האחרון והמשלים בבריאת העולם - תיקונו והפיכתו לטוב גמור - נמסר לעבודת האדם עלי אדמות, כמאמר חז"ל על הפסוק "אשר ברא אלקים לעשות", לעשות - לתקן.

סדר העבודה

כדוגמת הפרי שאי אפשר לחדור אל תוכו אלא דרך קליפתו, כך, סדר עבודתנו, להוציא 'יקר' ניצוצות

למטה, מכל מקום גם עבודה זו נחשבת לעבודתנו ונזקפת לזכותנו, שהרי אין בירור שני ללא קדימת הבירור הראשון.

פעולת הבירור השני הפוכה ושונה במהותה מפעולת הבירור הראשון, והיא כדוגמת הוצאת האוכל מן הפסולת. זהו שלב נעלה יותר בעבודת האדם, בו זורח עליו הטוב האלוקי מלמעלה, ומברר בירור אחר בירור את הטוב האנושי אשר הושג על ידו בעבודה שבכוחות עצמו. אזי מוצא האדם את עצמו נפעם לנוכח העריבות והמתיקות של הטוב האלוקי (שבתוככי כל דבר וענין) המתגלה לו מדי פעם בפעם, מציץ מן החרכים ומציף בדרך מתנה את תודעתו, דוחה כבדרך ממילא גם את הסיגים שאין בכחו לבררם, הם סיגי הישות הדקים שנותרו מן הבירור הראשון.

להיפטר מהם בפועל) כרוכה בהתגוששות פנימית בתוך האדם, הניטשת בין השכל האלוקי שמקורו באין סוף ובין השכל האנושי שמקורו בגוף ובנפש הבהמית.

השניות הקיומית הזו שבאדם (ובעולם), שענינה ויכוח פנימי בין הנפש האלוקית והנפש הבהמית הנלחמות זו בזו על כיבוש העיר קטנה, הוא הגוף - היא היא שורש כל ההפכים, הניגודים והסתירות בין עולם המחשבה לעולם המעשה, בין השכל לרגש ואפילו בין הנפש לגוף.

בירור בדרך 'אור ישר'

אמנם, לפי ערך האתערותא דלתתא - יגיעת האדם ומסירת נפשו בעבודה **מלמטה למעלה**, כך זוכה הוא לסיעתא דשמיא (סיוע מן השמיים), היא האתערותא דלעילא (התעוררות מלמעלה) הפועלת בדרך ממילא זיכוך ובירור נוסף בעבודתו. ואף שבירור שני זה (שלמעלה מכוחותינו) הינו בירור הבא בדרך **מלמעלה**

התחדשנו!

בוטאו לבקר

באתר המשודרג

Www.tanyaor.com

לוח שיסורים

לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש... (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש.

שימו לב: בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע אחד בלבד מידי יום חמישי בשעה 20:30 בדיוק! במושב חמד שבמרכז הארץ, על הכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה. השיעור גם משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com.

התכנסות (כיבוד ושתייה קלה מ-20:00) במושב חמד, רח' הזית 83 בבית הכנסת שבחצר משפחת שרעבי. לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144.

[בכניסה למושב חמד - ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית - לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל]. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר.

תשובה עילאה ותשובה תתאה

אין לך דבר שעומד בפני התשובה

כלל גדול נאמר לגבי התשובה: "אין לך דבר שעומד בפני התשובה". כחה של התשובה הוא בלתי מוגבל. גם החטא הנורא ביותר יכול לבוא על תיקונו על ידי התשובה – ובכך גדולתה. עם זאת, מוצאים אנו בתורה דברים שעליהם אין התשובה מועילה. ולכאורה, איך מסתדרים שני הדברים הללו זה עם זה?

מוסבר על כך, שכשאומרים שאין התשובה מועילה על עבירות מסוימות, הכוונה היא ל'תשובה תתאה' (– תשובה תחתונה); ואולם יש תשובה שיכולה לתקן גם עבירות אלו, והיא הנקראת 'תשובה עילאה' (– תשובה עליונה).

קודם כל לנקות

חטא ועוון נמשלים לליכלוך שמצטבר על כלי ומונע את השימוש בו. בכלי מטונף לא ישים איש מאכל ומשקה. כך גם במובן הרוחני, החטא מטנף את כלי הנפש ומונע ממנה לקבל אור רוחני, את אור הקדושה. מובן איפוא, שראשית כל חייבים לשטוף ולמרק את ה'כלים', לפני שאפשר להתקדם הלאה.

זו הדרגה הראשונה שבתשובה, 'תשובה תתאה' – לנקות את הפגם שגרם החטא. ובניקיון, כמו בניקיון – צריך לטפל בליכלוך עצמו, למרק, לקרצף, והידיים גם מתלכלכות. כך התשובה הזאת עוסקת בחטא עצמו – על היהודי להתבונן בחומרתו של החטא, לבכות ולהתמרמר על שעשה דבר שכזה, ולקבל על עצמו לא לעבור עוד על רצון ה'. תשובה זו מאופיינת במרירות, בבכי, בהעלאת זיכרון החטא.

זו ההתחלה. כל עוד הכלי מטונף – לא ניתן לשים בו מאומה. על כן צריך לנקותו ולמרקו, וזאת על ידי

החרטה, הכאב, הדמעות, ההחלטה התקיפה לא לעשות זאת שוב. תשובה זו ממרקת את כלי הנפש, מסלקת מהם את זוהמת החטא, ומכשירה אותם להיות כלים ראויים לקבלת אור הקדושה.

השלב הבא בתשובה הוא – למלא את הכלים באור. לאחר שהיהודי שב בתשובה שלימה על החטא, ונשמתו התנקתה מהפגמים שהסבו לה העוונות, הוא מרגיש עכשיו צימאון עצום למלא את נשמתו באור. הוא חש כמיהה לרוחניות, רצון עז לדבוק בקב"ה, לחוש את הקדושה האלוקית. הוא מרגיש את החסר, את מה שהחמיץ בכך שלא קיים את מצוות התורה. נשמתו שואפת כביכול לדבוק בקב"ה, להתאחד איתו, להיכלל באורו האין סופי. זו הדרגה העליונה שבתשובה – 'תשובה-עילאה'.

תשובה שלא נגמרת

מה שמאפיין את ה'תשובה עילאה' הוא, שהיא אינה עוסקת בחטא עצמו. זו תשובה במובן אחר, במשמעות "והרוח תשוב אל האלוקים אשר נתנה". תשובה זו רווייה בשמחה, על כך שהנפש חוזרת אל מקורה, כבן מלך ששב הביתה, אל אביו, אל ארמון המלכות. הדרגה הראשונה בתשובה היא בבחינת "לב נשבר ונדכה" (תהילים נא), ואילו הדרגה העליונה של התשובה באה לידי ביטוי בהמשך הפסוקים: "תשמיעני ששון ושמחה". (ולכן 'תשובה תתאה' קשורה לימות החול ו'תשובה עילאה' – לשבת).

'תשובה עילאה' מביאה את האדם להתמסר בכל לבו ונפשו ללימוד התורה, כיון שבאמצעותה מתאחד האדם עם חכמתו של הקב"ה. הוא חש צימאון שאינו יודע רווייה לאור ה', לקדושה האלוקית, ולכן הוא מוסר את

אם אין באדם ניצוץ של כמיהה לרוחניות, לקדושה, לא ירגיש את החיסרון שבחטא. מי שלא ראה אור, אינו חש כמה זה רע להיות בחושך. אותה נקודה פנימית של 'תשובה עילאה' היא הגורמת לאדם לרצות להיחלץ מהחטא ולשוב בתשובה, כפשוטם של דברים.

(מתוך אתר 'חב"ד ישראל' www.chabad.org)

כל כולו לתורה ולמצוות, שבאמצעותם מתדבק האדם בשכינה. מבחינה זו, אין התשובה הזאת מסתיימת לעולם, כי אין סוף למידת הדביקות של האדם בבורא, והוא חותר ללא הרף לדביקות עמוקה יותר. ולאמיתו של דבר, גם בתוך ה'תשובה תתאה' טמון ניצוץ של 'תשובה עילאה', שאותו יש לפתח ולהרחיב.

הסיפור השבועי

בשורה טובה

במגמה שנשאה עמה הבטחה לעתיד מזהיר. ר' חיים חשש מאוד שבנו יגרר אף הוא אחר ההשכלה. ישראל הבטיח בלב נרגש כי ישקוד על התורה ועל העבודה ולעולם לא יתפתה לרעות בשדות זרים.

בבוא העת כבשו ההורים את חששותיהם, ונתנו לבנם את ברכת הדרך. בדמעות שהציפו את עיניהם הביטו אחר עגלת הנוסעים המתרחקת בדרך העפר, אל העיר סרדהלי שבסלובקיה.

בימים ההם שירותי הדואר לא פעלו כהלכה. קרוב לשנתיים חלפו, ולהוריו של ישראל לא היה כל מושג אם הוא מסתדר בישיבה, לומד בשקידה, או שמא חלילה... מי יודע. המסר היחיד שקיבלו מבנם, באמצעות עובר אורח, היה שהגיע בשלום לישיבה.

ישב ר' חיים וערך מכתב ארוך לרבי יהודה אסאד, ובו ביקשו לכתוב לו בפרוטרוט על מצבו של בנו, הן בלימוד, הן ביראת שמים. גם אם האמת אינה משמחת, כתב, הוא מבקש בכל לשון של בקשה, לכתוב לו את כל האמת. במילים האלה סיים ר' חיים את מכתבו.

שבועות עברו. בכל פעם שעברה מרכבת הדואר בעיר

ישראל היה בן יחיד לר' חיים ושרה, תושבי העיר קפושור שבהונגריה. שנים רבות ציפו לפרי בטן, וכאשר נולד סוף סוף התמלא ביתם אור.

הוריו השגילו עליו בשבע עיניים, טיפלו בו באהבה ובמסירות אין קץ, מתוך ציפייה לרוות ממנו נחת. הילד לא אָכַזב. הוא התקדם יפה בלימודיו, עד שגדל לבחור וחיפש ישיבה מתאימה.

כעת ידעו ההורים כי יאלצו להיפרד מבנם למשך זמן רב. כמנהג הימים ההם, היו הבחורים נוסעים לאחת הישיבות המפורסמות, הרחק מן הבית. עד מהרה נמצאה ישיבה מוצלחת. זו היתה ישיבתו של הגאון רבי יהודה אסאד, רבה של סרדהלי, מגדולי רבני הונגריה.

מאז שמע הבן על הישיבה החל להתרגש לקראת לימודיו בה. קשה היה להוריו להיפרד מבנם אהובם למשך זמן רב כל כך, אך גדולה היתה תשוקתם שבנם יעלה במעלות התורה ועבודת הבורא, והמקום לכך הוא הישיבה.

באותם ימים החלה להתפשט בעולם רוח ההשכלה. צעירים יהודים רבים, ובהם גם בני ישיבות, נסחפו

בעקבות טרדותיי המרובות בלימוד עם בחורי הישיבה וברבנות סרדהלי, ושוב אני מצטער על כך מאוד. "לשאלתכם בקשר לבנכם, אין לי מילים לשבח את מעלותיו, כי הוא עולה ומשתבח מיום ליום, ועליו קראתי את הפסוק 'ישראל, אשר בך אתפאר'. אשרי ההורים שזכו לבן כזה, אשר אור של תורה ויראת שמים גם יחד קורנים מפניו". על המכתב התנוססה חתימתו של רבי יהודה אסאד.

כשסיימה שרה לקרוא את המכתב הבחינה לפתע כי בעלה מקשיב בעיניים פקוחות לרווחה ופניו משתנות. בלי לחשוב פעמיים החלה לקרוא את המכתב שוב. לתדהמת כל הנוכחים, ובהם הפרופסור, חזרה אדמימות ללחיו של החולה. הפרופסור הביט בו כלא מאמין והחליט להישאר. לא עברה שעה קלה ור' חיים היה מסוגל לשבת על מיטתו.

הפרופסור החל להסתובב בחדר אנה ואנה, ממלמל לעצמו: "כיצד ייתכן שמת יקום לתחייה?...". שרה הסבירה לרופא את הרקע למכתב. "מסתבר", אמרה, "כי מחלתו המסתורית של בעלי היתה הגעגועים והחששות לבננו היקר. עתה, כאשר הגיע המכתב המיוחל המבשר בשורות טובות כל כך, מחלתו נעלמת מאליה". אחוז התפעלות נפרד הפרופסור מהמשפחה, והודה כי המקרה גורם לו לשנות את דעתו על האמונה בבורא העולם, שכן רק אצל יהודים ייתכנו דברים כאלה. כאשר הגיעו הדברים לאוזני ראש הישיבה רבי יהודה אסאד אמר, כי האירוע הזה ממחיש את דברי הפסוק "שמועה טובה תדשן עצם".

רץ אליה ר' חיים ושאל אם נתקבל מכתב מסרדהלי, אך המענה בושש לבוא. אט אט החלה הדאגה לכרסם בלבו. דמיונו הציג לפניו תמונות קודרות. בעיני רוחו ראה את בנו נופל אל פי פחת. את שתיקתו של ראש הישיבה פירש כחוסר יכולת לכתוב לו את האמת.

לעומתו, שרה היתה חזקה באמונתה. כל העת ניסתה לעודד את רוחו של בעלה, אולם קולה לא נשמע באוזניו. ר' חיים שקע בעצב ובדכדוך. לבו נקרע מכאב על בנו יחידו שנפל ככל הנראה בפח יקוש.

הצער והכאב הכריעו את האב. הוא נפל למשכב ונחלש מיום ליום. רופאים הוזעקו אליו, ניסו לאבחן את מחלתו, ללא הצלחה. הם כינו את מחלתו 'מחלה מסתורית'. מצבו הידרדר מיום ליום, והרופאים קבעו כי לא יוכל להאריך ימים במצב כזה.

שרה, שטיפלה בבעלה במסירות, שמעה על פרופסור מומחה המאבחן חולים במבט בלבד. מאמצים רבים עשתה, כדי להביא את הפרופסור לבדוק את ר' חיים. כאשר סוף סוף בא המומחה הגדול, הביט בפניו של החולה, ומיד הרים את קולו: "מדוע הטרחתם אותי לבוא אל אדם שכבר נמצא בשערי המוות? חבל אפילו על הכסף לקניית תרופות בעבורו".

הפרופסור פנה לארוז את חפציו, ובאותו רגע נכנס הדוור אל הבית וקרא: "הגיע מכתב מסרדהלי!". עיניו העצומות של ר' חיים נפקחו לרגע. שרה פתחה את המכתב והחלה לקוראו:

"ידידינו הנכבדים, ר' חיים זוגתו תחיה, ראשית עליי להתנצל מאוד על האיחור במענה למכתבכם, שבא

"זאת התורה אדם" (במדבר יט', ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב- 'נגלה') ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה- 'נסתר'). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי 'נגלה', ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת כי תצא

מצוות נוספות בנושאים שונים

הדיינים יומת בסקילה.

קבורה מיידית לגופת התלוי

- אין להלין (להשאיר למשך הלילה ללא קבורה) גופת אדם שנתחייב מיתה ונתלה בעונו, כי אם לקוברו בו ביום. זאת על מנת שלא לבזותו יתר על המידה, כי בצלם אלוקים נברא האדם.

השבת אבידה לבעליה והגשת עזרה בדרך

- המוצא בעל חיים שאבד לבעליו או כל חפץ הנראה כאבידה, חובה עליו לפעול להשבתו לבעליו. התורה מדגישה את האיסור להתעלם מראיית האבידה ומחייבת את המוצא לשומרה ברשותו עד לדרישת הבעלים.
- הרואה את חמור חברו או את שורו כורעים תחת משאם, אל לו להתעלם ולהתנהג כמי שאינו מבחין בדבר, כי אם עליו לעזור ולסייע לפי הצורך: בהקמה, בפריקה ובטעינה וכו'.

הבדלה בין גברים לנשים

- אסור לאשה ללבוש בגדי גבר, ולגבר ללבוש בגדי אשה. יש להקפיד על ההבדלה בין גברים לנשים בכל אורחות החיים, כדי למנוע עירוב המביא לתופעות אסורות על פי תורה.

שילוח האם מן הקן

- באם מזדמנת לאדם קן ציפור, יש לשלח מן הקן את האם ולאחר מכן לקחת את אפרוחיה. ומבטיחה התורה כי בשכר מצוה זו יזכה מקיימה לאריכות ימים

חיוב התקנת מעקה לגג

- הבונה בית מחוייב להתקין מעקה לגג, על מנת להימנע

בפרשת כי תצא ממשיך משה רבנו להביא בפני העם ציוויים נוספים ופרטיהם בנושאים שונים, חלקם בקיצור נמרץ או אף בפסוק אחד. כפי שכבר צויין בפרשה הקודמת, חסרות בדרך כלל ההלכות במתכונת זו את פרשנותם של חכמי ישראל לדורותיהם, וממילא אין המובא כאן מהווה פסק הלכה וגם נעדרות התובנות והמשמעויות הטמונות בדברים.

שבוית מלחמה יפת תואר

בהתחשב ביצרו של האדם, מתירה התורה לשאת שבוית מלחמה. אך כיון שבאמת אין הדבר רצוי, מצוה התורה כי כשיביאנה הלוחם הישראלי לביתו, בטרם ישאנה, תחליף שבוית המלחמה את בגדיה הקודמים ותבכה חודש ימים את היפרדותה ממשפחתה. כמו כן תגלח היא את שערות ראשה ותגדל את ציפורניה כדי שתתנוול בעיניו. כך תשהה אצלו חודש ימים ואחר כך ישאנה. אולם באם יחזור בו מכוונתו לשאתה, ישלחנה מביתו לנפשה ומוזהר הוא לבל ימכרנה בכסף או יעשה בה שימוש עבדות.

הבכור יורש בכפליים

- בן בכור יורש פי שניים מכל אח אחר, גם אם אימו היא השנואה מבין שתי נשות אביו.

בן 'סורר ומורה'

- בן שאינו שומע בקול אביו ואמו, אשר התנהגותו מגיעה, כדברי חז"ל, למימדים קיצוניים ובלתי מצויים. על הוריו להביאו אל זקני העיר לבית הדין, שם על פי פסק

מגרימת נזקי נפשות.

איסור כלאים ושעטנז, ומצות ציצית

התורה מצוה על הפרדה בין המינים השונים בצומח ובחי:

- אין לזרוע גרעיני תבואה (קטניות וכדומה) בתוך כרם ענבים. תערובת זו נקראת כלאים.

- אין לחרוש במחרשה הרתומה לבעלי חיים ממינים שונים, כגון שור וחמור יחדיו.

- אין ללבוש בגד הארוג מצמר ופשתים. תערובת שכזו נקראת שעטנז.

- התורה שבה ומצוה אודות מצות הציצית (הן פתילות הצמר שיש להטיל בבגד של ארבע כנפות). מסמיכות מצות הציצית למצות איסור השעטנז למדים חז"ל כי במצות הציצית מותרת כריכת פתילי צמר בבגד של פשתן.

דיני איסורי עריות ופסולי חיתון

- אדם הטוען כי לא היו לאשתו בתולים, עליו להביא את טענותיו בפני בית הדין. אם נכון הדבר, תיענש האשה בסקילה בפתח בית אביה. אולם באם יתברר כי משנאתו לאשתו בדה האיש את הדברים, יחוייב בקנס לאבי אשתו ולא יוכל לגרשה כל ימי חייו, באם תסכים לכך האשה.

- השוכב עם אשה נשואה, הוא והאשה חייבים מיתה.

- השוכב עם נערה ארוסה (שקודשה בכסף אך טרם היתה לאיש), אם היה המעשה בתוך העיר - דין שניהם בסקילה. אולם אם היה המעשה בשדה (הרי הוא כמי שקם על חברו להורגו כי זעקה הנערה ואיש לא שמעה) ייסקל הוא לבדו.

- האונס נערה פנויה, ישלם קנס לאבי הנערה ויחוייב לשאתה לאשה (באם תסכים הנערה לכך).

- לא ישא אדם אשה שהיתה אשת אביו, גם אם אינה אמו. וכן אין לשאת אשה שהיתה אשת דודו (אחי אביו).

- גבר שהוא עקר, במקרים ותנאים מסויימים לא ישא אשה.

- ממזר (הוא שנולד לאשה שבגדה בבעלה) לא ינשא לבת ישראל.

- בני עמון ומואב אסורים לבוא בקהל ישראל בקשרי נישואין (בשל התנכרותם לבני ישראל בשעה שעשו הם את דרכם במדבר לארץ ישראל).

- אין לתעב אדומי באשר אח הוא לישראל (אדום, הוא עשיו אחי יעקב), ואין לתעב מצרי, כי גרים היו בני ישראל בארצם. לאחר גיורם, דור שלישי של בניהם מותרים לבוא בקשרי נישואין עם ישראל.

טוהר מחנה לוחמי ישראל

- בעת מלחמה, מצווים לוחמי בני ישראל לשמור על טוהר המחנה הצבאי (שכן השטן מקטרג במיוחד בשעת סכנה).

- לוחם שנטמא, עליו לצאת מן המחנה עד לגמר תהליכי טהרתו הכוללים המתנה לשקיעת החמה וטבילה. לאחר טהרתו יוכל לחזור לשדה הקרב.

- אתר השירותים ימוקם מחוץ למחנה. יש לצייד כל לוחם בכלי חפירה שיאפשר לו לכסות צרכיו, כדי לשמור על צניעות, נקיון וקדושת המחנה שהשכינה בתוכו.

דיני עבד גוי שנמלט מאדונו

- אין להסגיר עבד גוי אשר נמלט מאדונו ומסתתר אצל ישראל. יתירה מזו, על הישראלי אף לדאוג לאמצעי מחייתו ורווחתו.

איסור זנות בישראל

- העיסוק בזנות בישראל אסור בתכלית (בין אשה בין גבר מישראל).

- כסף או שווה כסף אשר ניתן כאתנן (כתשלום) לזונה, אין להביאו כנדבה לה'.

דיני איסור ריבית

– אין להלוות בריבית לאיש או אשה מישראל. איסור זה חל הן על הלווה והן על המלווה. התורה מבטיחה כי הנשמר מריבית יזכה בברכת ה'. מותר להלוות בריבית לאינו יהודי.

דיני הנדר

– הנודר להביא קרבן או תרומה להקדש, עליו למלא התחייבותו קודם חלוף שלושה רגלים. הבטחה שיצאה מפי אדם יש לקיימה, ומוטב כי לא ידור אדם כלל.

דיני אכילת הפועל מן התוצרת

– העובד בכרם רעהו או בכל עסק ומפעל רשאי בשעת עבודתו לאכול כדי שובעו מגידולי הכרם או מתוצרת המקום, אך אין להוציא מהתוצרת אל מחוץ לעסק. כמו כן אוסרת התורה על הפועל העובד בקציר וכדומה ליטול לעצמו כדי הנפת חרמש (כמות גדולה בעזרת כלי), אך מתירה בדרך איסוף וקטיפה ידניים בלבד.

דיני נישואין וגירושין

– הנושא אשה יכול לגרשה בתנאי שטענותיו כלפיה תופסות על פי תורה ומבוססות. ועל כל פנים תהליך הגירושין יהיה רק על פי הכללים ההלכתיים הכוללים מתן גט.

– לאחר גירושיה מותרת האשה להינשא בשנית לאיש אחר.

– לאחר שנישאה בשנית ונתגרשה גם ממנו או שמת בעלה השני, אסורה אשה זו לבעלה הראשון.

– הנושא אשה, מוטל עליו לשמחה בשנה הראשונה לנישואיהם (על כן, בשנה זו לא ייקח על עצמו תפקידים או מטלות המרחיקים אדם מביתו ומאשתו, ויקדיש לה רוב זמנו להנעים שהותה עמו). וכמו כן, משך שנה תמימה מיום נישואיו, פטור הוא מיציאה למלחמה.

דינים בעניני חברה וממון

– המעקל רכוש בגין חוב, לא ייטול כלים או ציוד המשמשים לקיומו ההכרחי של החייב.

– גונב נפש, החוטף איש (או אשה) מישראל ומשתמש בו כעבד או מוכרו, דינו מיתה.

– איסור לשון הרע. התורה מזכירה בהקשר זה את מרים הנביאה שדיברה סרה אודות משה אחיה ולקתה בשל כך בצרעת. אין לחתוך את סמני הצרעת מהגוף. כיון שהטיפול בנגע הצרעת הוא תיקון רוחני, על כן יהיה הטיפול רק על פי ציווי הכהן.

– הבא למשכן נכס חברו בגין חוב אינו רשאי להיכנס אל תוך בית החייב. עליו לחכות בפתח הבית לקבלת המשכון.

– אם בשל דלותו של בעל החוב לא ניתן למשכן אלא מכלי הצטרותו הבסיסיים, כגון שמיכה בה הוא מתכסה בלילה – הרי שיש להחזיר מידי ערב את השמיכה הממושכנת.

– אסור להלין שכר (לעכב התשלום של השכיר).

– אין לגזור גזר דין מוות ולהמית אדם על סמך עדות בנו או אביו.

– אין להטות הדין במשפט לטובת גר או יתום בשל חולשתם.

– אין למשכן בגדיה וכלי הצטרותה הבסיסיים של אלמנה.

פאה ושכחה

– עומר בכמות שאינה גדולה במיוחד אשר נשכח בשעת הקציר בשדה, אין לשוב ולקחתו. 'שכחה' זו יש להשאיר למחייטם של העניים, גרים, יתומים ואלמנות.

– בכרם (וכן בשדה) יש להשאיר 'פאה'. את הענבים שבחלקו העליון של עץ הגפן אין לבצור, כי אם להשאיר עבור העניים. התורה מונה פאות שונות אותן יש להשאיר

בשדה, בפרדס ובכרם בעבור מי שאין לו משלו.

אין לצער אדם ובהמה יתר על המידה

– המתחייב בדין מלקות, אין להכותו יתר על ארבעים מלקות.

– בשעת הדישה, אין לחסום את פי השור בעבודתו.

דיני יבום וחליצה

– אדם שמת בלא בנים, מחייבת התורה את אחיו לשאת את אלמנת אחיו לאשה ולקרוא את שם הבכור שיוולד על שם הנפטר. האח הנושא את אלמנת אחיו נקרא יבם, האלמנה יבמה והתהליך יבום.

– כאשר אחי הנפטר מסרב לייבם, אזי יש לקיים טקס הנקרא 'חליצה'. השניים באים לבית הדין, שם חולצת האלמנה את נעלו של האח הממאן, יורקת על הארץ בפניו ואומרת: "ככה יעשה לאיש אשר לא יבנה את בית אחיו".

כל עוד לא נעשה הייבום או טקס החליצה, אסורה האלמנה להינשא לאחר.

דין דמי בושת

– כאשר שני אנשים ניצים ביניהם, ואשת האחד פוגעת בשני בדרך גסה, עליה לשלם קנס הנקרא דמי בושת.

דיני מסחר ומשא ומתן

– התורה מצוה לסחור בדרכי יושר ולנהל המשא ומתן באמונה. אין לרמות על ידי שימוש במשקלות ובכלי מידה מזויפים.

מחיית זכר עמלק

התורה שבה ומזכירה את מלחמת העמלקי בישראל בהיותם בדרך בצאתם ממצרים. על בני ישראל לזכור לעולם (גם בימי שלווה ושלוה בארצם) אשר מחוייבים הם תמיד להכרית ולמחות את זכרו.

לנצח את היצר ע"י האור האלוקי

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

"כי תצא למלחמה על אויביך" (דברים כז)

פרשתנו נפתחת במילים "כי תצא למלחמה על אויביך... ושבית שביו". באיזו מלחמה מדובר? מפרש רש"י: "במלחמת הרשות הכתוב מדבר". כלומר, אין הכוונה למלחמת כיבוש הארץ, אלא למלחמות שעם ישראל עשוי, מפעם לפעם, לערוך לצרכים שונים כנגד מדינות בחוץ לארץ.

תורת החסידות מפרשת, ש"כי תצא למלחמה על אויביך" אמור על המלחמה שצריכה הנפש האלוקית לערוך כנגד הנפש הבהמית. מלחמה זו מתנהלת בשעת התפילה, כמו שאומר הזוהר: "שעת צלותא – שעת

קרבא" [=שעת התפילה היא שעת קרב]. בשעת התפילה צריך האדם להגביר את נפשו האלוקית על נפשו הבהמית ולנצחה, עד שייקח את כוחותיה ב'שבי' ("ושבית שביו") וירתום גם אותם לעבודת ה'.

רשות ולא חובה

פירוש זה לכאורה אינו עולה בקנה אחד עם פירוש רש"י. רש"י מפרש שמדובר ב'מלחמת רשות', ואילו המלחמה של הנפש האלוקית כנגד הנפש הבהמית היא מלחמת חובה ולא מלחמת רשות! הלוא זה תפקידו של האדם בעולם, להגביר את הנפש האלוקית על הנפש הבהמית ולנצחה!

זו מכונה 'בירור בדרך מנוחה', שלא על ידי מלחמה.

להתעלות בדרך מנוחה

מסבירה תורת החסידות כי, אכן, בתחילת העבודה הרוחנית של האדם אין מנוס מהמלחמה, שכן היצר עומד בתוקף מול האדם ומנסה למנוע אותו מלהתמסר לעבודת הבורא; אולם לאחר מכן עומדות בפניו שתי האפשרויות הללו – בירור בדרך 'מלחמה' או בירור בדרך 'מנוחה', ואין הדבר תלוי אלא בו.

משום כך (לאחר שלב תחילת העבודה) מכונה הבירור בדרך מלחמה 'מלחמת הרשות' ולא 'מלחמת חובה', שכן עומדת עתה בפני האדם האפשרות להתעלות לדרגה רוחנית גבוהה יותר (בדרך בה יוכנע היצר שלא על ידי מלחמה אלא) בדרך של 'מנוחה' – מכח האור האלוקי של התורה.

(מעובד מתוך גליון 'שיחת השבוע',

על פי 'לקוטי שיחות' כרך י"ד)

ההסבר הוא, שאכן עבודת התפילה בדרך של מלחמה היא אכן בבחינת 'מלחמת רשות' ולא 'מלחמת חובה'. בפני האדם עומדת האפשרות לברר את הנפש הבהמית ולרתום את כוחותיה לעבודת ה' שלא על ידי מלחמה. אם בכל זאת הוא בוחר לעשות זאת על ידי מלחמה, זו אפוא 'מלחמת רשות'.

שתי דרכי עבודה

דרך המלחמה פירושה, שהיצר עומד בתוקפו ומתאוה לעניני העולם, אלא שמולו מתייצבת הנפש האלוקית ונלחמת בו עד שהיא מנצחת ומכניעה אותו. זה סוג אחד של בירור היצר המכונה 'בירור בדרך מלחמה'.

אולם יש דרך נוספת לברר את היצר – להגביר את אור התורה והקדושה, עד שיתמוסס היצר מאליו וממילא. כאשר יהודי ממלא את עצמו באור התורה, הוא מחדיר בנפשו את האור האלוקי של הקב"ה וממילא אין אצלו מקום לכל תאוות העולם ולענינים גשמיים נחותים. דרך

חסידות על הפרשה כי תצא

מדרגת אדם לבחינת בהמה, "והתעלמת מהם, הקם תקים עמו" – חובתך לעזור להם ולהקימם מנפילתם. שכן מן השמים גרמו שתראה בנפילתם כדי שתעזור להם; אלמלא לא היה הדבר שייך לך, לא היית רואהו. "לא תראה... והתעלמת".

(מעובד מתוך 'לקוטי שיחות' כרך ב' עמ' 633)

**אין להתעלם מהנופלים בדרך
לא תראה את חמור אחיך או שורו נופלים
בדרך והתעלמת מהם, הקם תקים עמו (כב,ד)**

"לא תראה את חמור אחיך" – אם ראית יהודי הדומה בהנהגתו לבהמה טמאה, "או שורו" – יהודי שדומה בהנהגתו לבהמה כשרה, "נופלים בדרך" – הם נפלו

גם ביו-טיוב ובפייסבוק:
בלוגים מצולמים וניגונים (באיכות HD)

סדר התנ"ך

עודה ראשונה לנפש

תניא
מודעות
עצמית
ביהדות

YouTube f

שבת שלום!!!

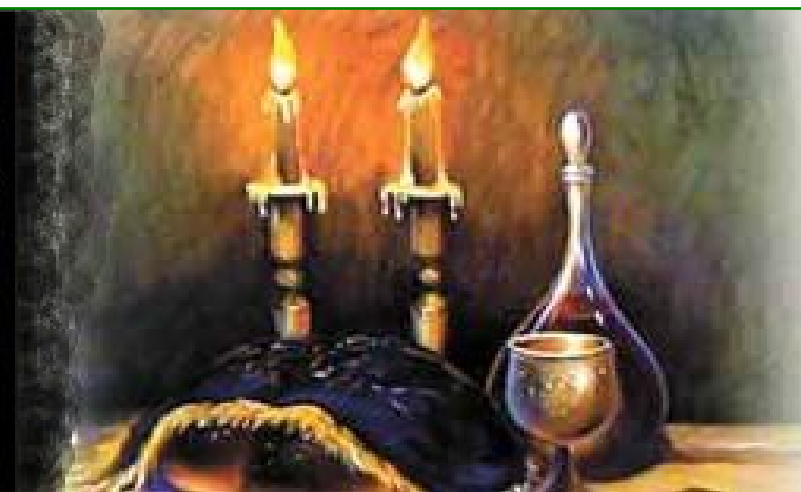
ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו

tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון קיץ)
19:34	18:23	י-ם
19:36	18:37	ת"א
19:36	18:29	חיפה
19:36	18:40	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון